

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 8. uri popoldne.

Štev. 196.

V Ljubljani, v torek 30. avgusta 1887.

Letnik XV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 .

Opravništvo „Slovenca“.

Blagoslovljenje nove hiše rokodelskih pomočnikov.

(Dalje.)

Bog je človeka postavil v raj, da bi delal. (I. Moz. 2, 15.)

„To je dan, kterega je Gospod naredil“, tako bi skoraj zaklical, ko vidim toliko veselja in imam pred seboj gospode duhovne in svetne, ki so prišli semkaj od daleč i blizo, vsi iz enega namena, da se veselí s tukajšnjo katoliško družbo rokodelskih pomočnikov. To je dan, kterega je Gospod naredil, moram vzklikniti, ako pomislim na dolgo vrsto let in na mnogovrstno trpljenje, koje je moralo društvo prestajati, zlasti pa njen pokojni načelnik gosp. dr. Vončina, in njen sedanji voditelj preč. g. Janez Gnjezdá. Danes je temu konec: vrla družba si je zgradila lastni dom, ki ga blagoslové milostljivi in prevzvišeni gospod knezoškof. To je dan, kterega je Gospod naredil, tako doni danes pač tudi v srci g. načelnika. Pa čemu toliko veselja, od kod takova slavnost, ko se tej družbi blagoslavlja hiša? Koliko se sezida novih hiš leto za letom — ali pri drugih ne vidimo kaj tacega. — Vzrok občnega veselja je v družbi sami; hišo je dobilo društvo,

koje je jako koristno, blagodejno, dandanes naravnost potrebno; društvo, ki je že dalo človeštvu neštivilnih dobrot, odvrnilo od njega nebrojna zla.

Vsak čas ima svoje posebnosti — slabe in dobre strani. Med mnogimi napakami današnje dóbe brez dvoma ni zadnja in najmanjša nezmerna želja po vživanji, zločnosti in veselji. Veselimo se, radujmo se, pijmo in jejmo in veseli bodimo! Tako se govori in piše. „Vživanje je človeku namen, telesno blagostanje njegova najvišja sreča“, to je nauk mnogih ljudi. Je-li potem čudo, ako se takih misli poprijemajo tudi oni ljudje, ki si morajo služiti vsakdanjega kruha s trdim delom svojih rôk — rokodelci, delavci? Vživati hoče vse, za vesellicami hiti vse — pošteno delo pa se mnogim mrzi; delajo le, ker morajo. Ne pomislijo, da je delo človeku namen. V prvi knjigi Mojzesovi se bere: „Bog je vzel človeka ter ga postavil v raj, da bi delal.“ Lenoba toraj tudi v raji ni imela prostora. Po grehu Adamovem pa ni bilo delo človeku le dolžnost, ampak tudi kazen. Kajti Gospod je izgovoril gromečo besedo: „Prokleta bodi zemlja v tvojem delu; z mnogim delom bodeš jel od nje vse dni svojega življenja . . . . V potu svojega obraza bodeš jel svoj kruh, dokler se povrneš v zemljo, od ktere si vzet.“ Delo je človeku odločeno, kakor priča Job: „Človek je vstvarjen za delo, kakor tič za letanje.“ Sv. apostelj Pavel lenuhom celó jed prepoveduje pisóč Tesaloničanom: „Kajti tudi, ko smo bili pri Vas, smo Vam to-le zapovedali, da kdor noče delati, naj tudi ne je.“ On sam se je živil z delom svojih rok. Nebeški Oče pozivlja vse na delo v vinogradu, ki leno stojé na trgu, ter dá plačilo le njim, ki so delali.

Te resnice mnogi pozabijo — delo se jim mrzi. Zopet drugi pa sicer pridno delajo pet, ne šest dni v tednu, ali če delajo šest dni, je šesti ravno tisti, ko ne bi smeli delati. Prisluzijo si v potu svojega obraza z žuljavimi rokami novec, ali v nedeljo zvečer poženo vse na raznih veselicah; ponedeljek pa še dodajo, ali ga prespé, da se jim razkadí preobilo zavžita pijača. Da je to pogubno za dotične, da je

velik rak na telesu dandanašnji družbi človeški, pač vidi lahko vsakdo.

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov pa je takemu početju naravnost nasprotno. Svoje ude učí poštenega krščanskega vedenja, pridnega dela in varčnosti, a jim pač privoščí tudi nedolžno šalo po geslu: „Vera in čednost, delavnost in pridnost, veselost in šaljivost.“ Namen ima, iz pomočnikov izrediti poštene, vrle mojstre, ki bodo koristni državi in cerkvi, v blagor in srečo sebi in družini. Zato zahteva od njih, da spelnjujejo natančno zapovedi božje in človeške — zlasti, da ne zanemarjajo nedeljskega posvečevanja, nasprotno pa, da ob delavnikih res pridno delajo, da nimajo v nedeljo delavnika, v ponedeljek pa praznika. Dovoljuje svojim udom pač tudi odmor, pošteno veselje in igro, kajti pošteno srce je veselo srce; toda učí vedno, da je razveseljevanje le sredstvo in pomoček, da se okrepimo za novo delo. Kdo ne vidi že iz navedenega, kako blagodejno mora vplivati taka družba, zlasti pri mladih rokodelcih — kako jih obvaruje huđega ter okrepi v dobrem!

Ne bodem pa popisaval, kolike vrednosti je pouk, kojega ponuja družba svojim udom v različnih vednostih, ki so jim potrebne pri njihovem poklicu; ne bodem pravil, kako blaži srečé lepo pošteno petje, za katero se še prav posebno skrbi; ne bodem navajal, kako se pomaga udom tudi na potovanji, kako se razširja in krepi vez ljubezni, ki veže posamezne rokodelce različnih strok v eni in isti družbi in objema vse družbe po širnej Evropi, ki so vse v najtesnejši zvezi, kajti predaleč bi me zapeljalo. Opomnim le še drugo grozno rano pri človeštvu naših dni. (Dalje prih.)

Einspielerjeva slavnost.

(Dalje)

Banket.

V imenu slavnostnega odbora pozdravlja njegov predsednik dr. Valentin Nemeč, a vrl Slovenec, pričujoče goste od blizo in daleč ter nadaljuje po priliki: Danes na praznik sv. Joahima praznuje

LISTEK.

Andreju Einspielerju

o zlati maši

dné 21. avgusta 1887. leta.

Pod jésen gre! A čas nobén
Ni kmetu ljubši kot jésen.
Pomlad je čas cvetú in nád,
A čas skrbi in dela tudi,
Poleti mož potán se trudi;
A jésen dá mu hlad in sad,
Za strah in skrb in trud obilo
Mu vrt in pólje dá plačilo.
Enako v žitji! Kdor se v cvetji
In žitja svojega poletji
Ne plaši truda in skrbi
Pač srečen je v jéseni dní,
Vesel se v prejšnje dni opira,
Mirno oči v prihodnje vpira,
Ti delal si kot malokdó!
Ti delal si ob časi cvetja,

Zvestó si delal pol stoletja,
Zvesto, pogumno in krepkó.
Kar sil ti dalo je nebó,
Posvétíl ti si vse mladini,
Posvetil vse si domovini.
Ti domu si budítelj bil,
Ti domu si učítelj bil,
Za dom si vrl borítelj bil.
Ti delal si; jesén je tú,
Prišel je tebi čas sadú . . .
Naš dom odeval gost je mrak,
Slovenija je tožno spala;
A čvrsto je, veselo vstala
In narod si goji krepák.
In tvoj premill Gorotán
Že tudi dviga se, se vzbuja,
Prihaja mu vstajenja dan
In peša, gine sila tuja.
Probuja se Slovén povsód!
A kdo se pač najbolj je trudil,
Da národ se iz sná je vzbúdíl?
To naše národno vstajenje,
To krepko národno življenje
Zeló je tvojih trudov plód!
Zató naš dom ti veneč slave
Zdaj víje krog častite glave,
Zató pa tvoj današnji god

Vesel proslavlja ves naš rod,
Izraza vroča ti óutila,
Poklanja srčna ti voščila! . . .
Ti zlato žrtvo nekrvavo
Bogú si danes darová,
Pri njej pač i za očetnjavo,
Za srečo njeno in nje slavo
Prošnjé si k Večnemu poslál.
A nam na dan daritve zlate
Sto želj se k nebu dviga zá-te:
Bog čúváj te še toľkjo let,
Da srečen zreš slovenski svet,
Da srečno, slavno in edino
Premilo vidiš domovino!

S. Gregorčič.

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

11. Kranj.

Bajželj Andrej od jeseni l. 1650. do aprila 1657. kapelan Nakelski, okoli l. 1670. pa farni vikarij v Križih pri Tržiči.¹⁾

¹⁾ A. Koblar, II., 88.

svoj god ljubljani vladar katoliške cerkve, sv. Oče Leon XIII. Njemu, poglavarju katoliške cerkve, posebnemu zaščitniku Slovanov, naklonjenemu prijatelju našega slavljence, ki si ga je izvolil za častnega komornika, Leonu XIII. veljaj prva zdravica naša! „Živel!“ — Po slavnostnem, širnem avstrijskem cesarstvu praznujemo danes po deželi rojstni dan presvetlega cesarja našega. Vladarju našemu je geslo: „Mir hočem imeti med svojimi narodi“; on z enako očetovsko ljubeznijo objema vse svoje državljanke, zato njemu v imenu vseh pričujočih, v imenu vsega cesarju vedno zvestega naroda slovenskega nazdravim z drugo napitnico: „Bog živi cesarja Franca Josipa! Živel!“

Tretja beseda moja pa veljaj našemu prevzvišenemu knezu in škofu Josipu, ki je v svoji ljubeznjivi naklonjenosti preskrbel zlatomašniku častno papeževo odliko in ga počastil s prijaznim priznanjem in zahvalnim pismom, „Bog živi našega mil. knezoškofa!“ — Vse tri napitnice so pričujoči navdušeno pozdravili, in po zdravici na cesarja je zasvirala godba cesarsko pesem, katero je stojé poslušalo občinstvo.

Po kratkem prestanku nazdravi prvosednik slavljence zlatomašniku, proslavlja njegove zasluge, ki si jih je pridobil na raznovrstnih poljih svojega plodovitega delovanja.

Nazadnje napije slavnostnima govornikoma čast. o. Otonu Einspielerju in Jul. pl. Kleinmayrju in vsem navzočim, ki so s svojo pričujočnostjo poveljali slovesnost.

Sledili so potem še raznovrstni govori, kakor je to običajno pri takih prilikah; omenim le dveh, ki sta zanimiva posebno koroškimi Slovincem.

G. zlatomašnik je zdravici kmeta Wuti-ja odgovoril blizo tako-le: „Veseli me, da se je danes v naši sredi zbralo toliko koroških kmetov, ker to mi je priča, da spoznajo koroški kmetje, da sem se jaz posebno za kmeta prizadeval v koroškem deželnem zboru in po svojih listih. Kolikrat so mi očitali nasprotniki: Kaj se bo duhoven vtikal v kmetiške zadeve; duhovnu to nič mar; zdaj vidim, da koroški kmetje sodite drugače, da veste, kje si poiskati svojih pravih prijateljev. Znano vam je, da so nemški liberalci vse moje predloge, da naj se zboljša kmetom njih stanje, vrgli v koš in se niso kar nič zanje menili. Sedaj pa so ustanovili sami med seboj nek „Bauernbund“ in glej čudo: Ravno tiste predloge, katere sem jaz stavil že pred 10 leti, sedaj sami stavijo; glejte tako se suče svet. No, pa jaz nič nimam proti temu; jaz bom podpiral vsak predlog za zboljšanje kmetiških razmer, če pride tudi od nemške strani, samo da kmetu pomagamo na noge.“ — In približali so se po teh besedah častiti koroški možje ter prosili, naj tudi še zanaprej dela zanje, do njega da imajo popolno zaupanje, pri njem bodo v potrebi in stiski iskali sveta in pomoči.

Drugi govor, vreden da se omeni, zadeva Ciril-Methodovo družbo posebno na Koroškem. G. Jul. pl. Kleinmayr namreč živo obžaluje, da se je do sedaj na Koroškem še tako malo ustanovilo podružnic Ciril-Methodovih. Vse naše današnje besede, rekel je, so zastoj, ako zraven dveh že obstoječih podružnic v Celovci in Beljaku ne ustanovimo še vsaj štirih po raznih slovenskih pokrajinah; pozival je posebno duhovne koroške, naj oni stopijo na čelo temu gibanju, da se potom šole reši slovensko ljudstvo na Koroškem narodne smrti. — Nekteri rodoljubi

koroški so obljubili, da bodo skušali po svojih okrajih ustanoviti Ciril-Methodove podružnice. Toraj, Korošci, na delo, kar ste rekli, to naj se zgodi, drugi Slovinci vas ne bodo zapustili pri tem prizadevanju.

Omeniti mi je še treh pesmi, ki so se govorile pri banketu; v prvi vrsti krasnega prologa Gregorčičevega, ki je spodaj natisnen, ktereja je razumljivo, navdušeno in s pravim čutom govorila gospodičina Josipina Vernikova. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. avgusta.

Notranje dežele.

Proti naučnega ministra naredbi postopajo vedno odločneje, posebno pa na Češkem. Mestni zastop v Krumlovu objavil je razglas, da se bo v zvezi ministri naredbi pričelo ob enem z vpisovanjem v gorenje tudi ono v nižje realne razrede. Mestna občina plačuje za to šolo izdatno podporo, katero bi si sedaj lahko prištedila; toda plačevati hoče, ker hoče imeti šolo. Gospod minister Gautsch plačal bo drago svojo naredbo, piše „Grazer Volksblatt“, kajti dnovi njegovega službovanja so šteti. „Nar. Listy“ pa zahtevajo, da naj mu državni poslanci odgovoré s tem, da predlagajo postavo, ki bi pristojno omejila njegovo oblast. Vsak narod naj bi imel za svoje šolske zadeve pri uaučnem ministerstvu svojega zastopnika, moža, ki je iste narodnosti in ki bi imel samostojno svoje področje.

Ogerski naučni minister krepeča se, kakor znano, v Ostende za bodoče državnozbornske borbe. Začetkom septembra povrnil se bo v Budimpešto ter od tod spremljal Nj. Veličanstvo k vojaškim vajam na Erdeljsko. Pri tej priložnosti nameravajo erdeljski Rumunci pritožiti se pri prevzvišenem cesarji zoper postopanje ogerske vlade. Seveda, zaradi tega je grozen krik in vrišč po madjarskih novinah, češ, državni sovražniki in veleizdajice nimajo pravice se pritoževati!

Vnanje države.

Na Srbskem pripravljajo se že za volitve. Protivladni listi ščuvajo stranke med sabo, vendar ne bodo dosegli svojega namena. Kako da postopa sedanje ministerstvo, razjasnuje najbolj okoliščina, da bo v kratkem objavilo okrožnico, v katerih se bo strogo prepovedalo vsem uradnikom katerih-koli vrst, da se nikakor ne smejo vmešavati v volitve. „Agr. Tagblatt“ pristavlja temu poročilu: „Srečna Srbija!“

Bolgariji preti vedno večja nevarnost od znotraj, kakor od družih držav. Najbolj se bojé vladni krogi vstaj, katere bi povzročili izseljenci s podpore Rusije. Na srbski meji so menda že nemiri; vlada ukrenila je v tem oziru vse potrebno. Rovanj Cankove stranke preté vladi pri volitvah, Stojlov in Načević sta popolnoma odstopila. Stambulov prišel je v Sofijo in bo menda prevzel sestavo ministerstva; vendar tudi o tem zadnjem neso vse vesti složne. — Metropolita Klementa so prognali, toda brani se zapustiti Bolgarijo, dokler mu tega ne veleva Carigradski patrijarh. Vlada ga je v zadnjem času zeló črtila radi njegovega prijateljstva za Rusijo.

Ruski car in carevna bivata že na danskem dvoru. Res da ste obe vladarski družini v tesni sorodni zvezi, vendar pa je to potovanje ruskega carja velike politične važnosti, kajti Danija je jako važen zaveznik, ker varuje vhod v Vzhodno morje. — „Novoje Vremja“ piše, da je ravno v ugodnem času ubežal Ejub kan; ako bo zahteval, da prevzame Rusija pokroviteljstvo v Heratu, kakor je storila že v Bokhari, pač ne bodo v Petrogradu dosti prašali, kaj bi porekla o tem Anglija.

Sedanja nemška Rusij prijazna vlada je zeló razburila naše apostole avstrijsko-nemške zveze. Dunajska in Budimpeštanska njihova glasila pretakajo britke solze, da jih je Nemčija prevarala. V tolažbo tem svojim prijateljem poroča se iz Berolina, da bo prihodnost učila, kako zvest zaveznik avstrijski je Nemčija. Ta slaba tolažba pa jih vendar ne more popolnoma pomiriti, kar pa najbrže prav malo skrbi Bismarcka.

Belgijski ribiči so se pomirili ter so sklenili, da bodo šli po svojih opravkih, ko bodo pokopali one, ki so našli svojo smrt pri nemirih. Vojaštvo ostalo je še vedno v Ostende, da zapreči nove izgrede.

Poročila o koleri na Italijanskem so bila pretirana. Kakor se poroča, tožil bo Rimski župan časnike, ki so razširjali vest, da je v Rimu kolera.

Turčija razposlala je v soboto vevlastim okrožnico ter jim naznanila, da hoče Rusija odposlati po sklepu posvetovanj v Bolgarijo generala Ernrotha kot bolgarskega regenta in glavnega poglavarja Vzhodne Rumelije, da bo tam imenoval novo ministerstvo ter razpisal volitve v veliko sebranje, ki naj bi imenovalo svojega kneza. Turčija se je izjavila, da ne bo sama od sebe ničesa storila, dokler se vse države niso popolnoma sporazumele gledé Bolgarije.

Velikemu irskemu zborovanju v Dublinu predsedoval je lordmajor Dublinski in član parlamenta A. M. Sullivan. Nagovoril je navzoče s sledečimi besedami: „Narodno ligo razglasili so državi nevarno; v resnici je nevarna vsem tiranom, oderuhom in zatiralcem dežele. Kakor so naši pradedje postopali s kazensko postavo, tako ravnali bomo mi s proklamacijjo. Naj se zgodi kar se hoče, narodna liga dokončala bo to, kar si je stavila za nalog — prostost irskega naroda.“ Tajnik Harrington prečital je pismo Dublinskega nadškofa, v katerem ta trdi, da se bo borno končalo vse sedanje vladno prizadevanje. Govorili so vseučilišni profesor Dublinčan Galbraith, Vincencij Souilly, irsk veleposestnik, Angleži Jakob Bright, Cobb in Fenwick, in Škot Haldane. Enoglasno sprejeli so potem nasvét profesorja Galbraitha, ki smo ga že zadnjé omenili in koji se glasi po besedah: „Zbor Dublinskih meščanov obsoja v pričó celega omikanega sveta razglasbo irske narodne lige kot brezvesten poskus, da bi se pahnil irski narod raz pot mirnega in ustavnega boja za svoje pravice ter da bi se mu vzela organizacija, ki je zatrla hudo delstvo in izgreda ter primorala angleško demokracijo, da je jela sočutiti z irskim narodom v njegovih bedah in borbah. Po trdnem svojem sklepu ne bomo nikdar trpeli, da bi se delala sila naši ustavni prostosti.“

Poročali smo že, da je Ejub kan, afganski prestolonaslednik, ušel iz Perzije. Ker so beg njegov še le v 14 dneh zapazili, je najbrže že na ruskih tleh. Oče njegov, Šir Ali, poslal ga je pred leti kot namestnika v Herat, od koder je svojega brata Jakuba kana izdatno podpiral v boji proti Angležem. Ko so brata njegovega premagali in prognali, razglasil je „sveti boj“ ter je premagal Angleže dne 27. junija 1880 in prodril do Kandahara, kjer je ostanke angleške voje pod generalom Burrowom popolnoma uničil. Med tem pa je prišel general Roberts z novimi vojaki ter ga premagal, da je moral bežati v Perzijo, kjer so ga vsled posredovanja Anglije zgrabili in proti primerni plači iz Londona čuvali kot državnega vjetnika. — V Afganistanu zamotavajo se razmere dan na dan. Brez vednosti perzijskega šaha ni mogel uiti — beg njegov je toraj brz ko ne velike politične važnosti.

Izvirni dopisi.

Krško, 26. avgusta. (Dijaška veselica v Novem mestu.) (Konec.) Med navadne točke

Banko Matej od 1807 župnik na Sori, kjer je umrl dné 28. aprila 1824.²⁾

Brecelj Jernej „de Crainburga“ posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta v soboto: „Sicientes“ l. 1516. v subdijakona, na veliko soboto t. l. v dijakona, na kvaterno soboto: „Caritas dei“ t. l. pa v mašnika.³⁾

Compar Martin, rojen v Kranji, je bil 7 let „musicus“ v Gornjem gradu, l. 1625. pa so ga v mašnika posvetili. Potem je kapelanoval 1625—1629 v Gornjem gradu, 1629 na Rečici, pozneje do 1632. v Braslovčah. Takrat je postal vikarij pri sv. Martinu pri Šaleku in je služboval ondi do 1643, ko se je preselil v Šoštanj. A l. 1652. se je vrnil nazaj k sv. Martinu in je oskrboval župnijo do 25. maja 1658, ko ga je komisar ob službo djal.⁴⁾

Danjelčič Matej 1761—1763 bogoslovec v Gornjem gradu, potem kaplan v Starem trgu. Pozneje

je bil farni vikarij pri sv. Juriju pod Tabrom, kjer je umrl 80 let star 4. sept. 1809. Meseca maja 1809 so sivega starčka francoski vojaki v farovžu napadli in oropali.⁵⁾

Farger Jožef, rojen l. 1741. v Kranji in v mašnika posvečen l. 1766. je bil prefekt studij v Ljubljani, potem kapelan na Vranskem, v Pilštanju in pri Klarisinjah v Ljubljani. 1782—1784 je bil beneficijant na Sori, pozneje pa kapelan pri sv. Treh kraljih.⁶⁾

Freudenschuss Jurij, rojen v Kranji l. 1591. Prvo tonzuro je dobil l. 1615. od škofa Hrena. Kapelanoval je v Naklem od l. 1618. do 1620. Pozneje je bil vikarij v Podbrezjah, l. 1629. pa je postal župnik Sorski. Umrl je ondi l. 1650.⁷⁾

Gloser Matija v mašnika posvečen l. 1632., je kapelanoval 1633. pri sv. Martinu pri Kranji, potem pa do 1636. v Braslovčah. 1637—1643 je bil farni vikarij v Mozirji, potem pa do l. 1646. v Trbovljah.

Od tod je šel župnikovat k sv. Pavlu, kjer je v spomladi l. 1655. umrl. Njegov brat Gloser Jurij je 1639—1641 bil kapelan v Mozirji.¹⁾

Hrovat Ivan, rojen v Kranji 25. decembra 1745, je bil l. 1769. v mašnika posvečen. 1777—1778 je kapelanoval na Sori.²⁾

Jančič Urban, svobodnih umetelnostij in modroslovja doktor, posvečen l. 1671. Od l. 1672. do l. 1675. kapelan Nakelski.³⁾

Jaswitz (Jazbec) Boštjan „de Crainburga“ posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1516. v subdijakona, v soboto: „Sicientes“ t. l. v dijakona, na veliko soboto i. l. pa v mašnika.⁴⁾

Institor Jakob „de Crainburg“. Tega je isti škof Lenart posvetil na kvaterno soboto: „Veni et ostende“ l. 1512. v dijakona, v soboto: „Intret“ l. 1513. pa v mašnika.⁵⁾ (Dalje prih.)

¹⁾ I. Orožen, II., 222 in IV., 404.

²⁾ A. Koblar, I., 87.

³⁾ A. Koblar, II., 89.

⁴⁾ in ⁵⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škoflje.

²⁾ A. Koblar, I., 84.

³⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škoflje.

⁴⁾ I. Orožen, V., 282.

⁵⁾ I. Orožen, IV., 146.

⁶⁾ A. Koblar, I., 91.

⁷⁾ A. Koblar, I., 81.

vsporeda hotel je odbor uvesti tudi dramatik. Za to je imel pripravljeno precéj obširno, novo delo g. Debevca „Sanje in resnica“, dramatiško sliko v treh oddelkih. Ker pa se je bilo to delo nekje zaustavilo, — moral je odbor v zadnjih trenutkih iskati nadomestila in si izbral v to „Pikolomina“ in „Beli lasje — mlado srce“, katero nam je gosp. Borštnik z veseljem prepustil in dal tudi opravo za-nje. Iz navedenih razlogov mora se že oprostiti, ako vsebina teh dveh iger ne vstreza dijaški veselici tako, kakor bi bila ona. Pa tudi te dve točki ste ugajali, zlasti zadnja, ki je bila celemu vsporedu nekaka začimba, ker je že sam pogled sivega cunjarja z istinito mladim srcem vzbujal mnogo veselosti.

Brzobjavk došlo je osem: Od Ljubljanskega „Sokola“ (Novomeški se je vdeležil korporativno), iz Idrije (2), Višnje gore, Vipave, Kamnika, Sv. Jurja na Ščavnici; največje navdušenje vzbudila je ta-le: Benetke: „Junaskému studentstvu slavenskemu k dnešni jeho slavnosti volám srdačnč: na zdár! Dr. Edvard Lederer z Prahy.“ Odbor za velikoškolski shod pa nam je poslal pismo, v katerem nam izraža svoje sočutje in vabi, ker zastopnika ni mogel poslati, na imenovani shod.

Po zvršetku vsporeda pričela se je šaljiva loterija, ki je vrgla Novomeškemu „Narodnemu domu“ čistih 36 glđ.

Dijaška veselica v besede pravem pomenu pa se je pričela še-le drugo jutro. Radegostov prijatelj, g. dr. Slanec, povabil je vse dijake na zajutrek zjutraj ob devetih. Ti seveda, da so se odzvali polnoštevilno temu povabilu. Družbo našo počastila sta tudi gg. dr. Poznik in prof. Šuklje. Posedši se za bogato obloženo mizo, nazdravili so štirje odborniki gostoljubni obitelji Slančevi in zaporedoma vsem trem gospodom, ktere smo imeli čast imeti v svoji sredi. Napiitnice in govori menjavali so se potem s petjem nepretrgano. Gospodje so nam dajali, zlasti onim, kteri misljo v tuj svet na visoko šolo, tako koristne nauke, da smo imeli poleg materijalnega tudi izredno bogat duševen vžitek. Bog jim plati! Zahvalivši se g. dr. Slancu in njegovi soprogji, ki nas je osrečevala s svojo prijaznostjo, poslovlili smo se od lepega „Narodnega doma“, v katerem smo se čutili v istini ves čas doma, in kmalu nato tudi od Novega mesta. Stopivši na vozove, izleteli smo potem — ker v nedeljo popoludne ni bilo časa — mimo Šmarjeških toplic, kjer je bilo na razpolago: kegljišče in kopališče, v prijazno vas Šmarjeto, kjer nas je prijazno pogostil g. Kárlovšek z pristno, domačo kapljo. Ker smo se vrnili že v mraku v Zorkovo gostilno — imé vasi sem bil pozabil; kdo ga pač ne pozná g. Zorka, vrlega moža in unetega narodnjaka?! — prišel je čas slovesa. Predno smo se ločili, obnovilo se je v krepkih govorih še enkrat vse, kar smo govorili in čutili te ure skupnega bivanja. Zahvaljevalo se je odboru, zlasti predsedniku, za izvrstno organizacijo, na kar zopet on vsem sotrudnikom in vdeležencem. Z navdušenjem bila sta sprejeta zlasti govora bratov Hrvata in Korošca. Pri tej priliki izrekla se je ponižna želja, da bi šel on, ako bi bilo mogoče, ob priliki zlate maše Einspielerjeve, v imenu vseh zbranih se mu poklonit, izrazit čute globokega spoštovanja in hvaležnosti in zagotovit, da hočemo, ako nam dá Bog moči, vse svoje sile zastaviti temu, čemur je on posvetil celo življenje: veri, domu in cesarju! (To se je tudi zgodilo.) Tudi so bili odločeni trije zastopniki za Mariborsko dijaško veselico v Št. Jurji. — Ko smo si segli zadnjič v roko in zasedli pripravljene vozove, ločili smo se strikratnim „živio!“ vsak oddelek na svojo stran z Bogom.

Tako se je končala naša veselica, katero je dičil vseskozi vzoren red in vzgledno mladih, izobraženih mož dostojno vedenje dijakov. Dohodek njen znašal je — brez dobička šaljive loterije — 128 glđ., po odbitih stroških 50 glđ. Toda večji nego materijalni bil je pač oni vspeh, kteri mora biti glavni namen dijaške veselice: spoznavanje in vtrdba prijateljskih vezi, poleg tega pa bogate skušnje za življenje. Veselica je minula; ali ne minejo vzori, kterim živimo, in bratstvo, ki smo ga sklenili — ostane!

Iz Idrijskega okraja, 27. avgusta. O Indiji pripoveduje statistika, da strupene kače in divje zveri na tisoče in tisoče ljudi končajo vsako leto. Velike premije daje angleška vlada vsakemu pokončevalcu te škodljive golazni.

Tej enaka, pa veliko bolj škodljiva, tihotapska zver je nesrečna pijača, omamivo sredstvo, ki se

zove „heruš“. Etymologom prepustimo izpeljavo te besede; domača gotovo ni, morebiti se izpeljuje od „herus“, pomen ima vsaj ta, da kdor se mu je vdal, mu težko službo — sužnost — odpové.

Poskuša se na mnoge načine „heruš“ ugnati ali vsaj omejiti, pa kako?

Koncem avgusta t. l. sešla se je na prijazen poziv preč. gosp. dekana duhovščina Idrijske dekanije v Idriji, posvetovat se, kako bi se preprečilo razširjanje nezmernosti v pitji, posebno „heruša“, ki uničuje telesne in dušne kreposti slovenskega ljudstva ter mnogo pospešuje npravni propad slovenskega življa.

Po 10. uri otvori zborovanje, oziroma posvetovanje, preč. gosp. dekan ter pové vprašanja, ktera je visokočastito knezoškofijstvo poslalo v predvarek: kje, kdaj, kako naj bi se ustanovile družbe treznosti, kterih namen je zatreti, oziroma zajeziti ali zabraniti nezmernost v pijači, osobito pitje ponarejenega žganja.

Vprašanje: Kje bi bile take družbe potrebne? je bilo rešeno, da jih ni treba povsod, ker v nekterih krajih se ljudje poslužujejo zdravih pijač, vendar naj se vpeljejo, da se ljudstvo obvaruje škodljive pijače.

Čas vpeljanja taci družb se bode po nekterih župnijah začel z sv. misijonom, kar je tudi najprimernejše in kar je tudi posnemanja vredno, kjer je mogoče.

Način, kako je postopati, da se namen doseže, bode se v pravilih na znanje dal.

Bog daj svoj blagoslov! Zakaj delo ne bo lahko, pa vredno je truda.

Po obedu pri preč. gosp. dekanu so se p. n. gg. duhovniki razšli.

Iz Celja, 26. avgusta. Včeraj na noč se je končala pri tukajšnji okrožni sodnji obravnava zoper Tomaža Himelreih - a zaradi hudodelstva umora in prestopka zoper varnost telesa. — Sodišču je predsedoval deželne sodnije svetnik g. dr. Gallé, zatožbo pa je zastopal drž. pravdnika namestnik g. Reitter. Vsled zatožbe je Tomaž Himelreih 28. maja t. l. v stanovanji svoje žene Neže in tašče Mice Šafarič na Rožnem vrhu, sodnijskega okraja Zgornje Radgone, moko z mišico namešal z namenom, da bi svojo ženo in taščo ostrupil; taščo je 23. aprila t. l. tepel in ranil. — V preiskavi se je zaslislalo nad 20 prič.

Iz izrekov pri obravnavi zaslišanih prič sklepamo sledeče žalostne razmere zakonskih Himelreih: Zatoženi je leta 1880. Nežo Šafarič v zakon vzel. Njena mati Mica Šafarič je že od kraja zakona v hiši nemir delala in ljubezen zakonskih izpodkopavala. Kmalo je nastal v hiši kreg in pretep. Neža Himelreih je zapustila svojega moža, in se je preselila k svoji materi Mici Šafarič na Roženvrh. Tukaj je Tomaž Himelreih svojo ženo večkrat obiskal in si živež, posebno kruha, moke in slanine iskat hodil; pa tudi žena je semtertje k njemu na dom prišla, pa le za malo časa, ker sta se začela že prve dni kregati in pretepati. Zadnja leta je živela žena s svojima otrokoma Francem in Mico na Rožnem vrhu in je vložila meseca januarija t. l. zoper Tomaža Himelreih pri sodnji tožbo na zakonsko ločitev.

V soboto pred binkoštni, t. j. 28. maja t. l., je bil Tomaž Himelreih zadnjikrat na Rožnem vrhu in je pod streho živeža za praznike iskal. Z ženo sta se zopet kregala, tašče pa ni bilo doma. Domú gredé je Tomaž tako jokal, da so ga daleč čez polje slišali. Tožil je ljudem, da ne more več živeti, ker se hoče žena sodnijsko od njega ločiti in mu táko sramoto dela; znanega kmeta je na potu obiskal, in ga prosil, da mu dá britev ali vrv, da si bo vrat prerezal, ali se pa obesil.

Binkoštni ponedeljek je bila Neža Himelreih z otrokoma sama doma in je za zajutrk skuhala žgance iz moke na deskah shranjene. Ko so Neža, Franc in Mica Himelreih zavžili žgance, hudo so zboleli; Mica je še tisti dan, Neža Himelreih pa čez deset dni potem umrla. Tudi Mica Šafarič, ki je proti večeru domú prišla in drugi dan nekoliko jedi iz imenovane moke zavžila, je bila tri dni bolna.

Zvedenci so se pri obravnavi na podlagi preiskave moke in žgancev, kakor tudi preiskave želodeca in droba umrlih dveh oseb odločno izrekli, da so bili žganci iz te moke s trupom namešani, da se je v želodecu Mice in Neže Himelreih trup, t. j. mišica našla, in da ste te dve osebi zavdani bili in za ostrupljenjem umrli. Pa tudi Franc Himelreih in Mica Šafarič sta bila vsled izreka zvedencev z

mišico zavdana, ker je pa prvi zavdane žgance iz sebe izmetal, zadnja pa le malo zavdane jedi zavžila, sta ostala pri življenji.

Zatoženi je sicer priznal, da je bil 28. maja t. l. v stanovanji svoje žene na Rožnem vrhu, kjer je slanine iskal; ravno tako je pripovedoval, da je bil o Jurjevem, t. j. 23. aprila t. l., zvečer k svoji ženi prišel, in da je bil ta večer Mico Šafarič pretepel in lahko ranil, ker mu je bila vrata zaprla in ga ven vrgla. Odločno pa je tajil, da bi bil moko na „diljah“ z mišico namešal. To je morala le njegova tašča Mica Šafarič storiti zato, da bi bila njega zavdala, ker je vedela, da on večkrat pride moke iskat. Pri obravnavi je več prič Mici Šafarič v obraz potrdilo, da je imela mišico v omari spravljeno, kar pa je ona trdovratno tajila. Ravno tako se je po pričah dokazalo, da je Mica Šafarič binkoštni ponedeljek, ko ji je Neža Himelreih povedala, da je žgance iz moke na „diljah“ spravljene skuhala in jedla, hudo prestrašena zaupila: Jezus Nazarenski!

Porotnikom so se stavila štiri vprašanja zaradi hudodelstva umora, in jedno vprašanje zaradi prestopka zoper varnost telesa. Porotniki so zadnje vprašanje potrdili, prve štiri pa enoglasno zanikali. Predsednik g. dr. Gallé je potem v slovenskem jeziku razsodbo naznanil, da se Tomaž Himelreih zatožbe zaradi hudodelstva umora oprostí, prestopka zoper varnost telesa po § 411 kazenske postave pa krivim spozná in obsodi v zapor enega tedna z dvema postoma.

Gradec, 25. avgusta. (Ljudje so še vedno grozno neumni!) (Dalje.) Meseca novembra 1886 prišla je tretja ženska, ktera se je Koglerju kot edino prava služabnica in poslanka božja predstavila, rekoč, da ste prvi dve obe morali umreti, ker ste se duhovom zamerili. Tudi nobena prvih dveh ni imela pravih „črnih bukev“, da bi mogla duhove vganjati. Pred vsem mora pa Kogler še prav veliko denarja za maše pripraviti, sicer bo on za 30 tednov, njegova žena pa za 31 tednov zbolela, nato bota oba morala prav tako žalostno umreti, kakor oni dve ženski. „Meni je pa dalo dvanajst velikih duhovnov moč, to pri vas nerešeno dušo rešiti in zakopani zaklad dvigniti.“ Na to je babura poklicala nebo in zemljo na pričo, da je vse sveta resnica, kar je govorila. Ona ima od Boga moč, hude duhove krotiti, da bo mogoče zaklad dvigniti, kterega je treba iz hleva v klet spraviti, da se bo namreč v zemlji sam tjakaj premaknil. V kleti se ni bati, da bi ju pri kopanju ljudje motili. Toda, če kmet hoče, da bo kaj, mora ji takoj danes ali jutri preskrbeti 200 glđ. „Jutri“, je rekel kmet, „danes nimam“. Šel je, vzel jih je pri sosedu na posodo in jih je izročil ženski, ktera je obljubila zopet priti, kekar se bo zaklad že iz hleva v klet premaknil.

V adventu 1886 pride ženska zopet k Koglerju in pravi, da uboga nerešena duša tolikanj trpi, da ji ni nič več mogoče vzdržati, vsled tega ima tudi „poslanka božja“ veliko pretrpeti in se boji, da bo konečno doživela tako osodo, kakoršno njeni dve prednici. Na to povabi Koglerja, da gré ž njo v klet, kjer babura z blagoslovljeno vodo po kotih poškopí, rekoč: „Kogler, sedaj pa matiko vzemi in v onem kotu koplji!“ Kogler koplje in izkoplje nekaj rumenjakov, o kterih ženska trdi, da so pravi cesarski cekini, ter jih zavije lepo v bel papir ter zavitek poveže in ga Koglerju izroči z opazko, da naj ga odveže še le tedaj, „kekar bo čas zato“. Ob enem pa zahteva 300 goldinarjev, rekoč, da jih mora položiti v njegovo škrinjo, kamor se bo potem zaklad sam od sebe preselil. Koglerju ob enem tudi trdi, da mora molčati kakor mrlič, sicer bo vse zastonj! Kogler gré zopet k nemu svojih sosedov po 300 glđ., češ, da si mora nekaj živine kupiti; dá jih ženski, ktera jih vpričo njega zavije v papir, vpričo njega zapré v njegovo škrinjo in ključ spravi. Tako goljufijo je ženska potem še štirikrat ponovila, in sicer enkrat s 700 glđ., drugič in tretjič s 300 in večtrtič s 150 glđ. Ker je po Koglerjevih mislih denar vedno v njegovi škrinji ostal, kajti ženska ga je vselej v papir zavila in potem s čudnim in groznim mrmanjem pod belo ruto skritega vložila v kmetovo škrinjo, češ, tú se bo namnožil, kakor zvezde na nebu, ni se mož ravno kaj prida brigal za žensko in njene „coprnije“, če prav je vse storil, kar mu je rekla.

(Konec prih.)

Domače novice.

(Štiridesetletnico svojega mašništva) praznoval je v Št. Peterski cerkvi dne 15. avgusta č. g. I. Thomann. Prvo sv. mašo je služil dne 15. avg. 1847 v uršulinski cerkvi Ljubljanski. Kot nemški pridigar je služboval v Trstu 10 let pri novem sv. Antonu. Sedaj je v pokoji in opravlja službo v cerkvi nemškega viteškega reda v Križankih.

(Vabilo) k shodu slovenskih velikosolcev dne 9., 10. in 11. septembra 1887 v Ljubljani. Vspored: 9. septembra: Ob 1. uri 19 minut popoldne prihod zadnjih vdeležencev. Zbirališče v čitalnici. Ob 3. uri odhod v Gornjo Šiško na Vodnikov rojstni dom. Ob 8. uri komers „Pri zvezdi“. 10. septembra: Ob 7. uri izlet na Gornji Rožnik. Ob 10. uri slavnostna seja v čitalnici. Ob 2. uri banket. Ob 7. uri eventualno nadaljevanje slavnostne seje. Ob 8. uri prosta zabava z godbo in petjem na vrti čitalnišnem. 11. septembra: Ob 1/2 9. uri zjutraj malica na Koslerjevem vrti. Ob 11. uri 40 minut odhod na Bled. — Vabilo velja za vstopnico in le za tisto osebo ali rodovino, na ktere imé se glasi. Osrednji odbor.

(Obrtniško pomočno društvo v Ljubljani) imelo je v nedeljo 28. avgusta v magistratni dvorani ob 11. uri izreden občen zbor. Navzočih je bilo 37 udov. Društveni vodja g. J. N. Horak pozdravi zborovalce in naznaní, da je c. kr. deželna sodnija v občnem zboru dne 27. marca 1887 prenarajena društvena pravila potrdila in naročila ravnateljstvu, naj skliče občni zbor, da se izvoli novo ravnateljstvo; zapisnik o volitvi in računski sklep o društvenem poslovanju leta 1886 naj se izročita c. kr. deželni sodniji. Overovateljema zapisnika imenuje g. vodja gg.: M. Bendo in J. Lindtnerja; pregledovalcema volilnih listov gg.: Mih. Mucka in Ed. Hohna. V društveno vodstvo so enoglasno izvoljeni gg.: J. N. Horak, M. Pakič, Ferdo Bilina, O. Dolenc, G. Garich, France Goršič, J. Mathian, J. Naglas, Henrik Ničman, Sr. Nollí in J. Žitnik. Ker ni bilo posebnih nasvetov, zaključil je predsednik zborovanje.

(Doprsna slika) Primoža Trubarja razpostavljena je v Giontinijevi prodajalnici na Glavnem trgu. Mojsterskemu delu cena je 160 gld.

(Kranjska eskomptna banka v likvidaciji) izplačala bo svojim upnikom obresti pričenshi z dnem 1. septembra. Upniki naj se oglasijo do 8. sept., ker bi se sicer dotične svote morale vložiti pri sodniji.

(Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole na Krškem) za šolsko leto 1886/87 ima na prvem mestu spis: „Najvažnejša določila o šolskem obiskovanju“. Ker morajo otroci zaradi daljne poti na Krškem čakati popoldanskega pouka brez gorke jedi, ustanovili so prijatelji šolske mladine „šolarsko kuhinjo“, društvo, kterege udje zlagajo primerne doneske, da ubožni šolski otroci dobivajo o zimskem času popoldne gorko jed. V drugem spisu v šolskem poročilu „Šolarska kuhinja v Krškem“ je popisano delovanje prekoristnega društva. — Poučevali so gg.: Franc Gabršek, nadučitelj in voditelj; Ivan Knavs, katehet; Jarnej Ravníkar, Marija Wessner, Marija Michéel. Kmetijsko nadaljevalno šolo je obiskovalo 35 učencev, ktere je poučeval ob nedeljah po 2. uri g. J. Ravníkar, verouk pa č. g. J. Knavs. Koncem šolskega leta je bilo v šoli 96 dečkov, 108 deklic. Prihodnje šolsko leto se prične 17. oktobra.

(Razpisana) je služba okrajnega ranocelnika v Kamniku. Letna remuneracija 147 gld. Prošnje c. kr. okr. glavarstvu Kamniškemu do 30. sept.

(Razpisana) je služba družega učitelja na dvo-razrednici v Loškem potoku. Letne plače 400 gld. Prošnje do 20. septembra c. kr. okr. šol. svétu v Kočevji.

(Redka prikazen.) Nek gostilničar na Polici pri Višnji gori ima dva popolnoma bela kosa, kojih stariši so bili navadno-črni. Oči so jima rudeče, kljuna pa rumena.

(Nesreče.) V Trbovljah zlomil si je roko 20. t. m. 38letni Janez Erjavec vzdigujoč tovore. Žrjavov vitel (vinta) vdaril ga je namreč s tako silo po roki, da mu je zdrobil kost. Kriva sta dva delavca, ki sta pri vitlu stala in ga nista pravilno zaprla. Erjavec se je rodil v Boštanjí pri Krškem. — Dne 24. t. m. zvalil se je v Trbo-

veljskih premogovih jamah 500 kilogramov težak kos premoga na kopača Jakoba Mlinarja in ga je zmečkal. Mlinar je v Trstu doma. — Pri sv. Lorenču nad Mariborom ob Koroški železnici skočila je v petek zjutraj 17letna deklina, Mariborčanka, v Dravo. Vtonila ni, ker so jo ljudje, ki so na bregu imeli opraviti, še v pravem času iz vode potegnili.

(Vabilo h konjski dirki v Ljutomeru) v četrtek dne 8. septembra t. l., točno ob 2. uri popoldne. Dirkališče je Ovenski pašnik. Spored vožnje je ta-le: I. Vožnja s prvenci; dvakrat tir okrog = dva kilometra, vloga 2 gold.; jednovprežno. Za kobile in žrebce s Štajarskega, ki še niso bili na dirki; starost tri do pet let. Dosežni stup 500 metrov. 1. Državno darilo 50 gold., 2. državno darilo 20 gld., 3. darilo Ljutomerskega okraja 15 gold., 4. državno darilo 10 gold. II. Vožnja s konji za pleme; dvakrat tir okrog = dva kilometra, vloga 2 gld.; jednovprežno. Za licencirane žrebce in kobile III. in IV. izrejevalnega oddelka na Štajarskem; starost tri do osem let. Dosežni stup 500 metrov. 1. Državno darilo 70 gld., 2. državno darilo 30 gold., 3. darilo Ljutomerskega okraja 25 gold., 4. državno darilo 20 gld., 5. darilo Ljutomerskega okraja 10 gold. III. Dvojvprežna vzorna vožnja; za avstrijsko-ogerske konje trikrat tir okrog = tri kilometre; vloga 3 gold.; z izgubo. 1. Prvemu častno darilo, podeljeno od gospoda načelnika dirkalskega društva v Ljutomeru. 2. Drugemu častno darilo, podeljeno od dirkalskega društva v Ljutomeru. Določila: Oglasila za dirko sprejema g. Matija Zemljíč v Ljutomeru do 7. septembra t. l. dopoldne; oglasiti se zná ustno ali pismeno; ob enem se mora rod, pleme in starost oglašene konja izkazati ter vloga vplačati. Oglašeni konji se morajo z imenom naznaniti. — Konji, kteri nimajo nobenega imena, dobijo taisto od odseka. Konji, ki so oglašeni za vožnje v II. oddelku (vožnja s konji za pleme) morajo se dne 7. septembra t. l. ob 2. uri popoldne postaviti na dvorišče tukajšnje žrebčarije, da se popišejo. Najmanj pol ure pred začetkom dirke morajo se vsi za dirko oglašeni konji na dirkališče postaviti. Pri vožnji veljajo pravila Dunajskega dirkalnega društva.

Razne reči.

— Španjski kraljevič. Španjska kraljica potovala je nedavno s svojim komaj dvaletnim sinkom, Alfonzom XIII., v San Sebastian. Ljudstvo pozdravljalo je prav prísčno kraljevega sina. Le dvornemu obredniku ni bil vedno všeč način, kako so državljani kazali svojo ljubezen do bodočega vladarja. Kmetice drenjale so se krog kraljevega voza in bi bile najrajše vzele kraljeviča v naročje ter ga poljubovale. Neka kmetica približala se je v Medini vozu z velikim šopkom svežih cvetic, kazala od daleč z roko, kakor da bi hotela otročiča poljubovati, ter klicala navdušeno: „Viva il nino!“ („Živio mali!“) Ta klic seveda nikakor ne zadostuje strogemu španjskemu dvornemu obredu, ljudstvu pa je posebno ugajal. Prehitel je pred kraljevim vozom vse vasí, in kjerkoli se je pokazal Alfonz XIII., doneli so mu nasproti gromoviti: „Viva il nino!“ Vmes čuli so se tudi nazdravi: „Viva il rey cito!“ („Živio mali kralj!“) Dvornega obrednika obhajala je kurja polt: kako morejo imenovati španjskega kralja majhnega kralja! Kraljica Marija Kristina pa se je smejala tem pomislekom, ker radostno je bilo njeno materino srce, da zvesti narod tako prísčno in odkritosrčno ljubi njenega sina.

— Ravno narobe! Stari Schicht, nekdanji godbeni ravnatelj v obeh glavnih cerkvah v Lipskem, bil je velik nasprotnik Beethoven-u in posebno njegovi dramatični glasbi. „Beethoven je osel s svojo dramatično glasbo“, bila je njegova navadna prislovica, in dolgo so ga morali pregovarjati, da je šel poslušat Beethovenovo opero „Fidelio“. Po predstavi ni bilo mogoče besedice iz njega spraviti. Pri drugi predstavi je bil zopet med poslušalci, ravno tako tudi pri tretji. Slednjič se ni mogel več odkrižati prijateljev, ki so siloma hoteli zvedeti od njega sodbo o Beethoven-ovi dramatični godbi. Odgovor njegov se je glasil: „Stvar je ravno narobe: Beethoven ni osel, osel bil sem le jaz!“

— Osleparjen slepar. Vojvoda Orleanski ustavil se je na svojem potovanju v malem mesteci pred gostilno, v kateri je povžil malo juhe. Krčmar računal mu je za to celih 500 frankov. Vojvoda temu ni ugovarjal, poklicati pa je dal župana dotičnega mesta, ter mu izročil 1000 frankov za uboge, proseč ga, da naj od te svote poplača gostilničarju juho. Previdni mož plačal je skopemu krčmarju — 5 frankov, družih 995 pa je porabil za reveže.

Telegrami.

Dunaj, 29. avgusta. V ministerstvu vna-njih zadev bilo je včeraj opoldne ministersko posvetovanje, kterege so se udeležili ministri Kalnoky, Kallay, Bylandt in poveljnik mornarice Sterneck.

Sofija, 29. avgusta. „Havasovo izvestje“ poroča: Stambulov bo prevzel sestavo novega ministerstva.

Sofija, 30. avgusta. „Reuterjevo izvestje“ poroča: Stransky prevzel je bajé sestavo novega ministerstva. Merodajni krogi razpravljajo živahno načrt, po kterem hočejo države odposlati v Bolgarijo ruskega generala z Artinom efendijem. Kakor je splošno mnenje, upirali se bodo krepko vsakemu koraku, ki bi bil naperjen proti knezu. Skoraj gotovo zabranili bodo komisiji vhod v Bolgarijo, ali pa bodo smeli priti odposlanci le kot zasebniki, ker ni pogodbe, ki bi dajala velesilam pravico, odpošiljati v Bolgarijo komisarje.

London, 30. avgusta. Holub prišel je včeraj v Plymouth.

Benetke, 29. avgusta. Oddelek angleškega brodovja priplul je danes semkaj. Poveljnik vojvoda Edinburški. Občinstvo prísčno pozdravljajo. Na čast angleškim gostom pripravljajo se velike veselice.

Umrli so:

28. avgusta. Marija Vidmar, hišnega posestnika hči, 2 leti, Črna vas št. 18, oslabljenje. — Franc Skubie, delavčev sin, 2 leti, Krakovske ulice št. 27, Rhachitis.

V bolnišnici:

26. avgusta. Marija Simene, vrtnarjeva žena, 31 let, Sarcoma oceani dext. — Martin Brenk, gostač, 66 let, jetika.

Tuji.

28. avgusta.

Pri *Matiču*: J. Dechant, profesor, z Dunaja. — J. Egli, inženir, z Dunaja. — E. Preitlaehner, poštni uradnik, s soprogo, z Dunaja. — L. Eigl, tovarnar, z Dunaja. — H. Heinzman, potovalec, z Dunaja. — Fr. Suttari, odvetnik, s soprogo, z Dunaja. — G. Szliarš, zasebnik, iz Trsta.

Pri *Sona*: F. Delitsch, profesor, s soprogo, iz Lipsije. — Fr. Schmitzmaier, zasebnik, s soprogo, z Dunaja. — Topfer, Vodnitscher, Schuma, Spitzer in Lebovitsch, trgovci, z Dunaja. — L. Taussig, trgovec, iz Linea. — pl. J. Fridetzki, zasebnica, s hčerjo, z Ogerskega. — Zoppitsch, Hanzendorfer, zasebnika, iz Beljaka. — J. Radakovitsch, trgovec, s sinom, iz Celja. — B. Krumpel, zasebnica, iz Breze. — J. Skvarča, kurat, z Budanj. — Benvenuti, Nussa, Demetrio, trgovci, iz Trsta. — J. Pessl, uradnik, iz Pulja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
29.	7. u. zjut.	736 90	+12.4	sl. vzh.	megla	0 00
	2. u. pop.	735 02	+26.2	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	736 38	+18.8	sl. jzap.	"	

Zjutraj megla, potem jasno. Srednja temperatura 19.1°C., za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 55 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 45 "
Akcije avstr.-ogerske banke	885 " — "
Kreditne akcije	283 " 30 "
London	125 " 65 "
Srebro	— " — "
Francoški napoleond.	9 " 94 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 91 "
Nemške marke	61 " 47 1/2 "

Poštné zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašič vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi. Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 4. uri 15 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, gredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.